

V Bruseli 4. októbra 2022
(OR. en)

12935/22

ECOFIN 925
ENV 931
CLIMA 473
FIN 980

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	4. októbra 2022
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	12478/22
Predmet:	Závery Rady o financovaní opatrení v oblasti zmeny klímy vzhľadom na 27. konferenciu zmluvných strán UNFCCC (COP 27) 6. – 18. novembra 2022 v Šarm aš-Šajchu – závery Rady (4. októbra 2022)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o financovaní opatrení v oblasti klímy, ktoré Rada (ECOFIN) prijala na svojom 3 898. zasadnutí 4. októbra 2022.

ZÁVERY RADY

O FINANCOVANÍ OPATRENÍ V OBLASTI ZMENY KLÍMY

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

1. OPÄTOVNE POTVRDZUJE pevný záväzok Európskej únie a jej členských štátov ísť príkladom a ambiciózne prispievať k plneniu všetkých cieľov Parížskej dohody a vykonávaniu Glasgowského klimatického paktu. ZDÔRAZŇUJE, že Európska zelená dohoda EÚ predstavuje jasný a komplexný rámec, ktorý má prispieť k týmto cieľom v súlade s Parížskou dohodou a obmedziť zvýšenie teploty na 1,5 °C a ktorý sa opiera o široký súbor politík na riešenie zmeny klímy a zhoršovania stavu životného prostredia, osobitný investičný plán pre udržateľnú Európu a finančné zdroje. Patrí medzi ne viacročný finančný rámec EÚ na roky 2021 – 2027 vrátane nástrojov vonkajšej politiky a dočasný nástroj obnovy NextGenerationEU (NGEU), v ktorých sa musí vyčleniť aspoň 30 % rozpočtu EÚ a výdavkov z NGEU na podporu cieľov v oblasti klímy, pričom všetky vytvárajú podmienky na dosiahnutie cieľov zakotvených v európskom právnom predpise v oblasti klímy a v balíku Fit for 55 s cieľom dosiahnuť klimatickú neutralitu v Únii najneskôr do roku 2050 a znížiť čisté emisie skleníkových plynov aspoň o 55 % do roku 2030 v porovnaní s úrovňami z roku 1990.
2. PRIPOMÍNA, že v nadväznosti na vojenskú agresiu Ruska voči Ukrajine Komisia na žiadosť Európskej rady z 24. a 25. marca 2022 predložila plán REPowerEU s cieľom reagovať na potrebu rýchlo znížiť závislosť Európskej únie od ruských fosílnych palív, urýchliť prechod na zelenú energiu v EÚ a podporiť úsilie EÚ o zvýšenie jej ambícií v oblasti klímy.

3. PRIPOMÍNA naliehavosť vyjadrenú v zisteniach správ Medzivládneho panelu o zmene klímy (IPCC) z roku 2022. ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné zvýšiť ambície a urýchliť opatrenia v súlade s Parížskou dohodou a jej dlhodobými cieľmi, a v tejto súvislosti PRIPOMÍNA, že cieľom článku 2 Parížskej dohody je posilniť celosvetovú odozvu na hrozbu zmeny klímy, a to aj zosúladením finančných tokov s cestou k nízkym emisiám skleníkových plynov a rozvoju odolnému proti zmenám klímy. ZDÔRAZŇUJE, že zosúladenie finančných tokov s touto cestou si vyžaduje globálne úsilie. PODČIARKUJE naliehavosť zintenzívnenia úsilia v tejto oblasti a potrebu, aby všetky vlády stanovili regulačné a politické rámce a poskytovali vhodné stimuly na prilákanie verejných a súkromných investícií potrebných na riešenie výziev súvisiacich so zmenou klímy, ktorým všetky krajiny čelia. KONŠTATUJE, že v posledných rokoch sa zavádza čoraz väčší počet medzinárodných iniciatív na mobilizáciu finančného a súkromného sektora s cieľom riešiť problém zmeny klímy. NABÁDA všetky zmluvné strany Parížskej dohody, aby zlepšili transparentné a dôsledné podávanie správ o súkromných financiách mobilizovaných na opatrenia v oblasti klímy. VYZÝVA súkromné subjekty, aby zosúladili svoje finančné toky s cieľmi Parížskej dohody. So znepokojením BERIE NA VEDOMIE rozsah súkromného financovania, ktoré v súčasnosti stále podporuje činnosti, ktoré nie sú zosúladené s Parížskou dohodou, najmä v odvetví fosílnych palív, a škodlivé stimuly, ktoré stále existujú. PRIPOMÍNA rozhodnutie prijaté v Glasgowe o urýchlení úsilia o postupné vyradovanie neekologizovanej výroby energie z uhlia a postupné ukončenie neefektívnych dotácií na fosílna palivá.
4. UZNÁVA naliehavosť vytvorenia osobitného priestoru na diskusiu o článku 2 ods. 1 písm. c) Parížskej dohody na konferencii COP 27 v Šarm aš-Šajchu s cieľom umožniť zmluvným stranám, súkromnému sektoru a ďalším zainteresovaným stranám diskutovať o chápaní daného cieľa a o tom, ako ho dosiahnuť, aby krajiny mohli plniť svoje ciele v oblasti zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, ako aj iné ciele udržateľného rozvoja.

5. ZDÔRAZŇUJE význam iniciatív EÚ v oblasti udržateľného financovania a zohľadňovania problematiky klímy v rozpočte EÚ a pokrok v týchto iniciatívach. VÍTA príslušné návrhy predložené v stratégii Európskej komisie na financovanie prechodu na udržateľné hospodárstvo, ktorých cieľom je zosúladiť finančné toky s cieľmi Parížskej dohody, ako aj prácu skupiny G20 a Rady pre finančnú stabilitu v tejto súvislosti. PODČIARKUJE uplatňovanie zásady „nespôsobovať významnú škodu“ pri posilňovaní udržateľnosti financií. ZDÔRAZŇUJE význam stability globálneho finančného systému a jeho odolnosti voči zmene klímy, a preto ZDÔRAZŇUJE význam transparentnosti, pokiaľ ide o aspekty udržateľnosti financovania a zmierňovania rizík súvisiacich s klímou vo finančnom systéme.
6. PODČIARKUJE iniciatívy EÚ na podporu udržateľného financovania na medzinárodnej úrovni a VÍTA prácu Medzinárodnej rady pre štandardy v oblasti udržateľnosti zameranú na vytvorenie globálneho základu zverejňovania informácií o udržateľnosti bez obmedzenia ambícií regionálnych alebo vnútroštátnych prístupov. Takisto ZDÔRAZŇUJE význam prebiehajúcej práce partnerov v rámci Medzinárodnej platformy pre udržateľné financovanie.
7. VÍTA rastúci počet domácich a regionálnych rámcov a nástrojov udržateľného financovania ako nevyhnutný krok na nasmerovanie súkromného a filantropického kapitálu tam, kde je v záujme vykonávania Parížskej dohody najviac potrebný. UZNÁVA, že mobilizácia udržateľného financovania vo veľkom rozsahu a pri prijateľných nákladoch predstavuje pre partnerské krajiny aj naďalej výzvu. V tejto súvislosti ZDÔRAZŇUJE pokračujúce a zvyšujúce sa úsilie EÚ a členských štátov o poskytovanie technickej pomoci na bilaterálnom a regionálnom základe s cieľom vytvoriť dôveryhodné a vhodné rámce udržateľného financovania a rozšíriť finančné nástroje súvisiace s udržateľnosťou. VÍTA nedávno vytvorenú expertnú skupinu na vysokej úrovni pre zvýšenie udržateľného financovania v krajinách s nízkymi a strednými príjmami s cieľom identifikovať súkromné financie na realizáciu vonkajšieho rozmeru Zelenej dohody a zelenej, spravodlivej a odolnej obnovy v partnerských krajinách.

8. ZDÔRAZŇUJE význam väčšej spolupráce s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami. V tejto súvislosti VÍTA vyhlásenie skupiny G7, v ktorom sa oznamuje cieľ vytvoriť klimatický klub ako medzivládne fórum s vysokými ambíciami na podporu účinného vykonávania Parížskej dohody urýchľovaním opatrení v oblasti klímy, zvyšovaním ambícií v oblasti znižovania emisií a podporou spravodlivej energetickej transformácie. VYZDVIHUJE prebiehajúcu prácu v EÚ zameranú na ambiciózne zníženie emisií, a to aj prostredníctvom systému EÚ na obchodovanie s emisiami a zavedenia mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach s cieľom riešiť únik uhlíka, a ZDÔRAZŇUJE, že stanovovanie cien uhlíka a postupné rušenie dotácií na fosílna palivá škodlivých pre životné prostredie sú kľúčovými prvkami priaznivého prostredia na presmerovanie finančných tokov do klimaticky neutrálnych a udržateľných investícií odolných voči zmene klímy.
9. UZNÁVA, že je dôležité začleniť klimatické aspekty do hospodárskej politiky. Preto VÍTA rozširujúcu sa angažovanosť a členstvo v koalícii ministrov financií pre oblasť klímy a OPĀTOVNE ZDÔRAZŇUJE dôležitú úlohu tejto koalície a jej helsinských zásad.
10. OPĀTOVNE POTVRDZUJE pevný záväzok EÚ a jej členských štátov splniť spoločný cieľ mobilizácie financovania opatrení v oblasti zmeny klímy vo výške 100 miliárd USD ročne zo širokej škály zdrojov čo najskôr a pokračovať v jeho plnení až do roku 2025, pričom sa očakáva, že sa tento cieľ dosiahne v roku 2023. OPĀTOVNE POTVRDZUJE odhodlanie EÚ a jej členských štátov pokračovať v spolupráci s ostatnými zmluvnými stranami z radov rozvinutých krajín na rýchлом vykonávaní *plánu realizácie financovania opatrení v oblasti zmeny klímy: dosiahnutie cieľa vo výške 100 miliárd USD*, ktorý bol zverejnený pred konferenciou COP 26. PRIPOMÍNA, že EÚ a jej členské štáty sú najväčším prispievateľom k medzinárodnému verejnému financovaniu opatrení v oblasti zmeny klímy a od roku 2013 viac ako zdvojnásobili svoj príspevok na financovanie opatrení v oblasti zmeny klímy na podporu rozvojových krajín. VYZÝVA ostatných darcov, aby v tejto súvislosti zintenzívnili svoje úsilie aj v súlade s plánom realizácie financovania opatrení v oblasti zmeny klímy z konferencie COP 26, a SO ZÁUJMOM OČAKÁVA, že sa pred konferenciou COP 27 uverejní správa o pokroku v desiatich oblastiach spoločnej činnosti, ktoré sa v *pláne realizácie* uvádzajú.

11. UZNÁVA výzvu Glasgowského klimatického paktu adresovanú zmluvným stranám z radov rozvinutých krajín, aby do roku 2025 v porovnaní s rokom 2019 aspoň zdvojnásobili finančné prostriedky, ktoré kolektívne poskytujú na opatrenia v oblasti zmeny klímy rozvojovým krajinám, pokiaľ ide o adaptáciu, a to v kontexte dosahovania rovnováhy medzi zmierňovaním a adaptáciou pri poskytovaní zvýšených finančných zdrojov. SO ZÁUJMOM OČAKÁVA spoluprácu s ostatnými zmluvnými stranami s cieľom reagovať na túto výzvu, pričom sa bude naďalej osobitne zameriavať na najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva v krajinách a komunitách, najmä v najmenej rozvinutých krajinách, a na malé ostrovné rozvojové štáty. OPĀTOVNE POTVRDZUJE pripravenosť EÚ a jej členských štátov konštruktívne sa zapájať do riešenia prekážok a obmedzení limitujúcich prístup k financovaniu adaptácie a NABÁDA rozvojové krajiny, aby naďalej posilňovali svoju angažovanosť v tomto spoločnom úsilí. V tejto súvislosti VÍTA iniciatívy, ako je skupina zástancov financovania adaptácie, ktoré sa zaviazali zvýšiť úroveň, dostupnosť a účinnosť financovania adaptácie.
12. ZDÔRAZŇUJE význam začlenenia opatrení v oblasti klímy do širšieho rozvojového plánovania a vnútroštátnych rámcov financovania prijímajúcich krajín s cieľom podporiť dosiahnutie osobitných národných cieľov súvisiacich s cieľmi udržateľného rozvoja. V tejto súvislosti ZDÔRAZŇUJE význam uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti. PRIPOMÍNA, že vnútroštátne stanovené príspevky, dlhodobé stratégie a národné adaptačné plány sú kľúčom k dosiahnutiu cieľov Parížskej dohody, pričom zabezpečujú transparentnosť pri vykonávaní, pravidelné monitorovanie a priebežné posudzovanie účinnosti poskytnutých finančných prostriedkov.
13. VÍTA rokovania o novom kolektívnom kvantifikovanom ciele financovania opatrení v oblasti zmeny klímy, ktoré sa budú konať do roku 2024, a OPĀTOVNE POTVRDZUJE pokračujúce konštruktívne zapojenie EÚ do týchto rokovaní a jej záväzkov podporovať inkluzívnosť. ZDÔRAZŇUJE, že pri navrhovaní tohto nového cieľa je potrebný široký a transformačný prístup s cieľom zabezpečiť, aby všetky finančné toky boli v súlade s dlhodobými cieľmi Parížskej dohody, a tým účinne prispievali k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, pričom sa zohľadnia potreby a priority rozvojových krajín. Takisto ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné vyvodit' ponaučenia z plnenia spoločného cieľa spočívajúceho v mobilizácii finančných prostriedkov v oblasti zmeny klímy vo výške 100 miliárd USD ročne.

14. **PODČIARKUJE**, že je potrebné posilniť opatrenia, podporu a globálnu koordináciu v záujme odvrátenia, minimalizácie a riešenia strát a škôd spojených s negatívnymi vplyvmi zmeny klímy. V tejto súvislosti **VÍTA** začatie glasgowského dialógu, v rámci ktorého sa diskutuje o opatreniach na financovanie činností zameraných na odvrátenie, minimalizáciu a riešenie strát a škôd. **ZDÔRAZŇUJE**, že je potrebné ďalej začleňovať hľadisko klimatického rizika do vnútroštátnych procesov plánovania a medzinárodnej spolupráce. **VÍTA** medzinárodné iniciatívy zamerané na lepšiu ochranu rozvojových krajín pred nepriaznivými účinkami zmeny klímy, a to aj mobilizáciou inovačných nástrojov a zdrojov financovania, ako je iniciatíva skupiny G7 v rámci Globálneho štítu proti klimatickým rizikám, ktorej cieľom je posilniť globálnu finančnú a poistnú štruktúru, pokiaľ ide o klimatické riziko a riziko katastrof, aby sa stali súdržnejšími, systematickejšími a udržateľnejšími. **PODPORUJE** cieľ začleniť „reakciu na negatívny vplyv zmeny klímy“ do návrhu a poskytovania humanitárnej a rozvojovej pomoci, keďže by to mohlo byť nevyhnutné na budovanie a zvyšovanie odolnosti zraniteľných komúnít.

15. PRIPOMÍNA, že medzinárodné finančné inštitúcie vrátane multilaterálnych rozvojových bánk a iných rozvojových finančných inštitúcií zohrávajú zásadnú úlohu pri mobilizácii finančných prostriedkov vo veľkom rozsahu na výrazné posilnenie opatrení v oblasti klímy a pri mobilizácii súkromných a verejných investícií s vysokým vplyvom na dosiahnutie cieľov v oblasti klímy a zohrávajú vedúcu úlohu pri stanovovaní ambiciózných noriem pre širší sektor. VYZÝVA multilaterálne rozvojové banky, ktoré ponúkajú financovanie založené na politikách, aby rozšírili využívanie tohto prístupu s cieľom podporiť ambiciózne reformy politiky v oblasti klímy a regulačné reformy, ako aj transformačné politické rámcové podmienky. VÍTA záväzok spoločnej pracovnej skupiny multilaterálnych rozvojových bánk pre zosúladenie s Parížskou dohodou a spoločné vyhlásenie o klíme predložené na konferencii COP 26, v ktorom sa multilaterálne rozvojové banky zaväzujú pokračovať v podpore poskytovania vnútroštátne stanovených príspevkov v rozvojových krajinách, širšom zosúladovaní svojich finančných tokov s Parížskou dohodou a poskytovaní podpory na vypracovanie ambiciózných dlhodobých stratégií a na spravodlivú transformáciu. V tejto súvislosti VÍTA vedúce postavenie viacerých multilaterálnych rozvojových bánk, ktoré preukázali vo svojich stratégiách a plánoch v oblasti klímy. VYZÝVA multilaterálne rozvojové banky a iné rozvojové finančné inštitúcie, aby pokračovali vo svojom úsilí o zvýšenie, poskytovanie a mobilizáciu financovania adaptácie. VYZÝVA uvedené multilaterálne rozvojové banky, iné rozvojové finančné inštitúcie a agentúry pre vývozné úvery, ktoré tak ešte neurobili, aby pred konferenciou COP 27 prijali a implementovali stratégie zosúladenia s Parížskou dohodou, a to aj vo vzťahu k finančným sprostredkovateľom a iným protistranám, aby stanovili, ako spoločne plánujú podávať správy o zosúladení svojich portfólií do konferencie COP 27. OPÄTOVNE POTVRDZUJE závery Rady o vývozných úveroch, v ktorých sa uvádza, že členské štáty majú stanoviť do konca roku 2023 vlastné vedecky podložené termíny na ukončenie podpory vývozných úverov na projekty v odvetví energetiky z fosílnych palív, s výnimkou tých projektov, na ktoré sa vzťahujú obmedzené a jasne definované okolnosti v súlade s limitom otepľovania 1,5 °C a cieľmi Parížskej dohody. V tejto súvislosti VYZÝVA multilaterálne rozvojové banky, iné rozvojové finančné inštitúcie a agentúry pre vývozné úvery, aby čo najskôr ukončili financovanie projektov v odvetví energie z fosílnych palív, s výnimkou tých projektov, na ktoré sa vzťahujú obmedzené a jasne definované okolnosti v súlade s limitom otepľovania 1,5 °C a cieľmi Parížskej dohody. VYZÝVA medzinárodné finančné inštitúcie, aby stanovili konkrétne plány na mobilizáciu zvýšeného financovania opatrení v oblasti zmeny klímy, a to aj zo súkromného sektora, na zvýšenie investícií do zmierňujúcich a adaptačných opatrení a s náležitým zohľadnením a uplatňovaním zásady „nespôsobať významnú škodu“ vo všetkých finančných operáciách.

16. ŽIADA, aby Európska komisia vypracovala prehľad tokov medzinárodného financovania opatrení v oblasti zmeny klímy zo strany EÚ a jej členských štátov za rok 2021 vrátane financovania prostredníctvom Európskej investičnej banky a aby Rada tento príspevok schválila ešte pred konferenciou UNFCCC COP 27.
-